

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **291299**

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/14514)

08-11-2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

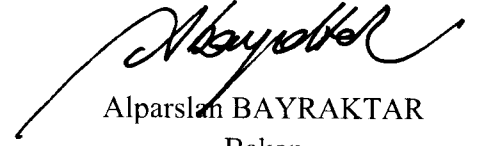
7/14514

GK 11

İlgi : 05/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1469314 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Sayın Selçuk ÖZDAĞ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/14514 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (3 Sayfa)

Elektrik tarifiesi; aktif enerji maliyeti, elektriğin üretim tesisinden son kullanıcıya kadar aktarılması için oluşan iletim ve dağıtım maliyetleri ile perakende satış hizmeti faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyetlerden müteşekkildir. Perakende elektrik satış tarifesinin belirlenmesinde tarife konusu faaliyetlerle ilgili tüm maliyetlerin mevzuat gereği dikkate alınması gerekmekte olup, bu maliyetlerde gerçekleşen artışların/azalışların doğal sonucu olarak perakende satış tarifelerinde artışlar/azalışlar gerçekleşmektedir.

1/7/2024 tarihinde nihai fiyatlara göre mesken ile düşük kademe kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer (1/5/2022 öncesi adıyla ticarethane) tarifelerinde %38; tarımsal faaliyetler ve aydınlatma tarifelerinde %30; AG yüksek kademe ile OG kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer tarifelerinde %20 artış gerçekleşmiştir. Mevcut durumda aktif enerji bedeliyle ilgili olarak, Temmuz ayı itibarıyla serbest piyasada ortalama elektrik fiyatı (PTF) 2500 TL/MWh (250 kr/kWh) seviyesinin üzerine çıkmış durumdadır.

Buna karşılık, 1/7/2024'ten geçerli tarife tablolarında aktif enerji bedeli;

- düşük kademe AG mesken tarifiesi için 490 TL/MWh,
- yüksek kademe AG mesken tarifiesi için 1390 TL/MWh,
- düşük kademe AG kamu ve özel hizmetler sektörü tarifiesi için 2460 TL/MWh,
- yüksek kademe AG kamu ve özel hizmetler sektörü tarifiesi için 3070 TL/MWh,
- sanayi OG aktif enerji bedeli 2850 TL/MWh,
- tarımsal faaliyetler OG aktif enerji bedeli 1980 TL/MWh,

olarak ilân edilmiştir. Tüm tüketiciler için ortalama aktif enerji bedeli ise 1510 TL/MWh olarak hesaplanmaktadır.

Yapılan son fiyat düzenlemeleri sonrasında bile nihai fiyatlarda; mesken düşük kademede %60, yüksek kademede ise %40 destekleme devam etmektedir.

Household Energy Price Index (HEPI) güncel verilerine göre Ülkemiz, AB ülkeleri arasında elektrik mesken tarifelerinde en ucuz tarifeye sahip ülke konumundadır.

Bunun yanında 2024 yılı Ağustos ayı itibarıyla konutlarda aylık 200 kWh'lık elektrik tüketimi tutarının net asgari ücret içerisindeki payına bakıldığında ise Ülkemiz, %2,4 oranla Avrupa ülkeleri içinde en düşük orana sahip üçüncü ülke konumunda bulunmakta olup, bu oranın 2002 yılında %20,2 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

Petrol ve doğal gaz ile ilgili olarak; 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile akaryakıt fiyatlarının belirlenmesinde, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların doğrudan veya dolaylı olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiş olup, akaryakıt fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren, en yakın erişilebilir uluslararası piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarında belirlenmektedir.

Uluslararası ham petrol fiyatının yanı sıra, navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre belirledikleri vergileme unsurları, tarafların özel hukuk hükümleri çerçevesinde, aralarındaki anlaşmalar, benzin ve motorin gibi ürünlerin kendi arz-talepleri ile belirli bir zamandaki dönemsel gelişmeler de akaryakıt fiyatlarının oluşumuna etki edebilmektedir.

Doğal gaz toptan satış fiyatları ise; piyasa koşulları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nın tarife ile ilgili kararları ve alım-satım-işletme giderleri dikkate alınarak mümkün olan en makul seviyede belirlenmektedir. Bununla birlikte doğal gaz alım maliyetlerini doğrudan etkileyen

uluslararası petrol ve petrol türevleri fiyatlarındaki artış ile döviz kurundaki değişimler doğal gaz satış fiyatlarının belirlenmesinde etken olmaktadır.

BOTAŞ tarafından 1 Ağustos 2024 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde konutlarda kullanılan doğal gaza %38 ve yıllık tüketimi 300.000 m³ ve altında olan tüketicilere (elektrik üretimi hariç) %33,1 fiyat düzenlemesi yapılmış olmasına rağmen mevcut durumda konutlarda tüketilen doğal gaza %60 destekleme uygulanmaktadır.

HEPI verilerine göre doğal gaz mesken tarifelerinde Ülkemiz, AB ülkeleri arasında en ucuz ikinci ülke konumunda; aynı veriler ışığında 2024 yılı Ağustos ayı itibarıyla konutlarda aylık 100 m³ doğal gaz tüketimi tutarının net asgari ücret içerisindeki payına bakıldığında ise % 5,5'lik oranla Avrupa ülkeleri içinde en düşük orana sahip dördüncü ülke konumunda bulunmaktadır. Bu oranın 2002 yılında %25,7 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Enerjide verimliliği sağlamak amacıyla Bakanlığımız tarafından yürütülen politika ve uygulamalara bakıldığında; 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yıllık toplam enerji tüketimi 500 Ton Eşdeğer Petrol (TEP) ve üzeri olup her türlü mal üretimi yapan işletmelerin Verimlilik Artırıcı Projeleri (VAP) en fazla 1,5 milyon TL'yi geçmemek kaydıyla yatırım tutarının %30'u oranında desteklenmektedir. Yine aynı kanun kapsamında yıllık toplam enerji tüketimi 500 TEP ve üzerinde olup her türlü mal üretimi yapan işletmelerin geçmiş 5 yıllık referans enerji yoğunluğuna göre enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az %10 oranında azaltan işletmelerin enerji giderinin %30'u, 1 milyon TL'yi geçmemek kaydıyla desteklenmektedir. Şimdiye kadar yapılan verimlilik çalışmalarıyla 155.162 TEP enerji ve 1,26 milyar TL tasarruf sağlanmıştır.

Enerji verimliliği desteklerinin etkinliğini ve etki alanını artırmak üzere yapılan mevzuat değişikliği kapsamında desteklerden faydalanmak isteyenler için sektörel kısıtlama ve VAP proje bedeli üst limiti kaldırılarak destek bedeli 10 kat artırılmış, ayrıca gönüllü anlaşma destek mekanizması geliştirilerek birim ürün veya alan başına emisyonu azaltımı da kapsama alınmıştır. Bu düzenleme çerçevesinde destek bedelleri her yıl bir önceki yıla ilişkin ilan edilen yeniden değerlendirilme oranında artırılmaktadır.

Milli Enerji ve Maden Politikası çerçevesinde yerli üretimi artırmak, enerji maliyetlerini düşürmek ve uluslararası hukuktan kaynaklı haklarını korumak için Ülkemiz sahip olduğu deniz ruhsat alanlarında Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han Sondaj Gemileri ile sondaj, Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis gemileri ile sismik arama çalışmalarını yürütmektedir. Bu çerçevede, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından Karadeniz Münhasır Ekonomik Bölgesinde yer alan Batı Karadeniz Havzası Sakarya bloğunda açılan Tuna-1 kuyusunda Fatih sondaj gemisi ile şu ana kadar Karadeniz'de gerçekleştirilmiş en büyük keşif olma özelliğine sahip büyük bir doğal gaz keşfi gerçekleştirilmiştir. Yapılan ilave çalışmalar sonucunda keşfedilen bu rezervin miktarı 740 milyar m³'e çıkarılmış olup, Karadeniz'de devam etmekte olan sismik arama çalışmaları kapsamında elde edilecek yeni verilere göre ilave sondaj kuyularının açılması planlanmaktadır.

Ayrıca Türkiye'de kara alanlarında şimdiye kadar yapılan en büyük keşif olma özelliğindeki Şehit Aybuke Yalçın ve Şehit Esma Çevik sahaları, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını bitirme hedefine ulaşmasında önemli katkılar sağlamaktadır. Petrol arama-üretim sektörü açısından bakir bir bölge olan Cudi-Gabar bölgesinde yeni keşif potansiyelinin de yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

Yenilenebilir enerji alanında da önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) modeliyle yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesinde yeni bir yatırım modeli hayata geçirilmiş ve yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi yapan tesisler için Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) uygulanmaya başlanmıştır. Atılan bu adımlar sayesinde 2002 yılında toplamı 12.305 MW olan yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik kurulu gücümüzün oranı 2024 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla 67.134 MW seviyesine ulaşmıştır. Yenilenebilir enerji alanında ortaya konulan bu üstün başarı sayesinde toplam elektrik

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN SELÇUK ÖZDAĞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

DÖNEM
28/2

ESAS NO
7/14514

kurulu gücümüz 113.932 MW'a ulaşırken bu kurulu gücün %69'u yerli, %58,9'luk kısmı ise yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşmaktadır.

Öte yandan; Ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi esas alınarak 2035 yılına kadar olan dönemi kapsayan "Türkiye Ulusal Enerji Planı" kamuoyu ile paylaşılmıştır. Mezkûr planda belirlenen hedeflere yönelik olarak yürütülen tüm faaliyetler, Ülkemizin enerjide bağımsız bir konuma gelebilmesi, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve temiz enerji yatırımlarının artırılması esasına dayanarak devam etmektedir.

Bu çerçevede mezkûr plana göre elektrik kurulu gücünü 2035 yılında 189,7 GW seviyesine, elektrik kurulu gücünde yenilenebilir kaynakların payının ise %64,7 düzeyine çıkarılması hedeflenirken 2035 yılına kadar her yıl 3500 MW güneş enerji santrali ve 1500 MW karasal rüzgâr enerji santralini yanı sıra toplam 5000 MW deniz üstü rüzgâr enerji santrali yatırımı yapılması planlanmaktadır.

Enerji altyapısı ile yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının üretim faaliyetlerinin artırılmasının yanı sıra Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ) organize enerji piyasalarında ürün çeşitliliği ve likiditeyi artırarak enerji piyasalarının gelişimi sağlanmıştır.